

Federatie **Medisch Specialisten**

Samen Beslissen in de medisch specialistische zorg

**Inge Blokzijl-Boezeman
Maandag 4 maart 2024**

Programma

- Waarom Samen Beslissen?
- Wat is Samen Beslissen?
- Waar staan we nu?
- Welk obstakel ervaren jullie?
- Wat is er allemaal om ons verder te helpen?
- Wat doen we morgen om Samen Beslissen verder te brengen!

- Zijn er op voorhand al onderwerpen die je zeker wilt bespreken of verwacht dat aan bod gaat komen?

Waarom Samen Beslissen

Samen
Beslissen
leidt tot
meer..

tevredenheid

therapietrouw

betrokkenheid

goed geïnformeerde
patiënten

Samen
Beslissen
leidt tot
minder..

twijfel

spijt

zorgkosten

operaties

Meer 'samen beslissen' nodig door aangescherpte Wgbo

16 JUNI 2021 [BEWAREN](#)

[Dirk T. Ubbink](#) [Paul A.F. Geerts](#) [Taco Gosens](#) [Paul L.P. Brand](#)

Citeer dit artikel als: [Ned Tijdschr Geneeskd. 2021;165:D5775](#) [ABSTRACT](#)

- niet tot slechtere gezondheidsuitkomsten, niet noodzakelijkerwijs tot langere consultduur

Waarom Samen Beslissen

Integraal Zorgakkoord

Samen werken aan gezonde zorg

Nederland heeft een hoogontwikkelde gezondheidszorg. Maar de **kwaliiteit** en de **toegankelijkheid** van onze zorg en ondersteuning staan onder druk. De vraag naar zorg neemt toe, vooral door de vergrijzing. Tegelijkertijd zijn er grenzen aan de beschikbaarheid van zorg, door de toenemende **krppte op de arbeidsmarkt**. De groeiende zorgvraag zorgt bovendien voor een uitdaging bij het **betaalbaar houden** van de zorg. Als we doorgaan op de huidige weg, loopt het vast en kan niet meer iedereen rekenen op goede en tijdige zorg en ondersteuning. Daarom werken we aan verbetering. Dat doen we **samen**: patiëntenverenigingen, zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten en de overheid. We vragen **iedereen in Nederland** met ons mee te doen. Want alleen samen kunnen we zorgen voor goede zorg, ondersteuning én voor een gezonde samenleving.

! Scenario als we doorgaan op de huidige weg

Patiënten en cliënten
geen tijdige zorg en
ondersteuning

Overbelaste
zorgprofessionals

Geld van ons
nationaal inkomen
dat nodig is voor
zorg

13%

20%

2021

2040

Nederlandse
werknemers die
nodig zijn in de
zorg

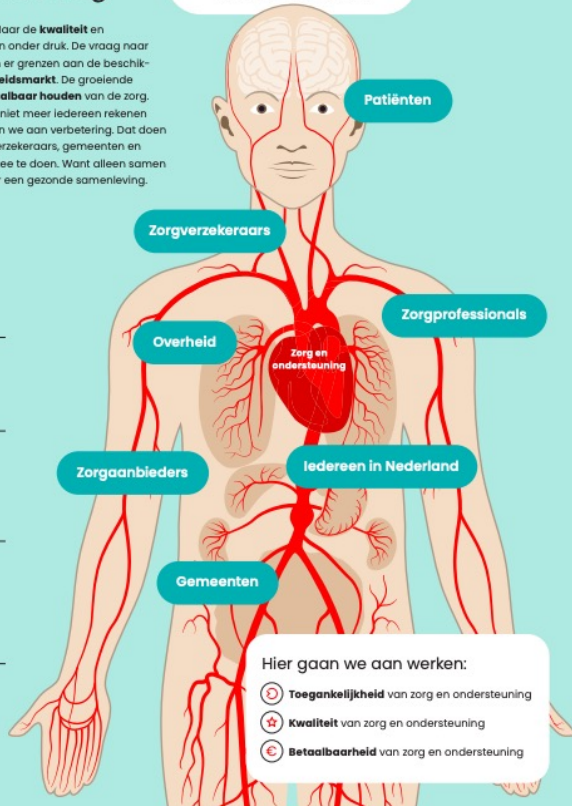
2021

2040

1 op de 6

1 op de 4

Samenwerking tussen
en over sectoren

Hier gaan we aan werken:

- T** Toegankelijkheid van zorg en ondersteuning
- K** Kwaliiteit van zorg en ondersteuning
- B** Betaalbaarheid van zorg en ondersteuning

Waar gaan
we naartoe?

Meerwaarde voor de patiënt of cliënt
Zorg is aantoonbaar effectief

Samen met de patiënt of cliënt
Patiënt en zorgprofessional staan samen aan het roer

Juiste zorg op de juiste plek
Dichtbij huis waar het kan, verder van huis voor complexe zorg

Gericht op gezondheid i.p.v. ziekte
Kwaliiteit van leven staat centraal

Goede werkomgeving voor zorgprofessionals
Verminderen werkdruk en administratief gedoe

Wat gaan we doen
de komende jaren?

Zorg die echt
helpt en past bij
de situatie van
de patiënt

Meer samenwerking
binnen de regio en
tussen sectoren

Ferstaalijnszorg
laagdrempelig
en dichtbij

Samenwerking
sociaal domein,
huisartsenzorg
en ggz

Zorg voorkomen
door gezond leven
en preventie

Vergróten
werkplezier
in de zorg

Verbeteren
van digitalisering
en gegevens-
uitwisseling

Verbeteren
contractering

- Passende zorg komt tot stand in een **gezamenlijk besluitvormingsproces met en rondom de patiënt/cliënt.**
- In het gezamenlijke besluitvormingsproces van passende zorg worden ook **passende antwoorden van buiten de zorg besproken.**
- In het gezamenlijke besluitvormingsproces van passende zorg is **gerichte aandacht voor mensen met gezondheidsachterstanden.**

Wat is Samen Beslissen

Onze ambitie voor 2025:

De medisch specialist werkt samen met de patiënt en diens naasten in verschillende rollen en samenwerkingsverbanden aan het bevorderen en behouden van kwaliteit van leven in alle stappen van het zorg- en behandelproces, van voorzorg tot en met nazorg.

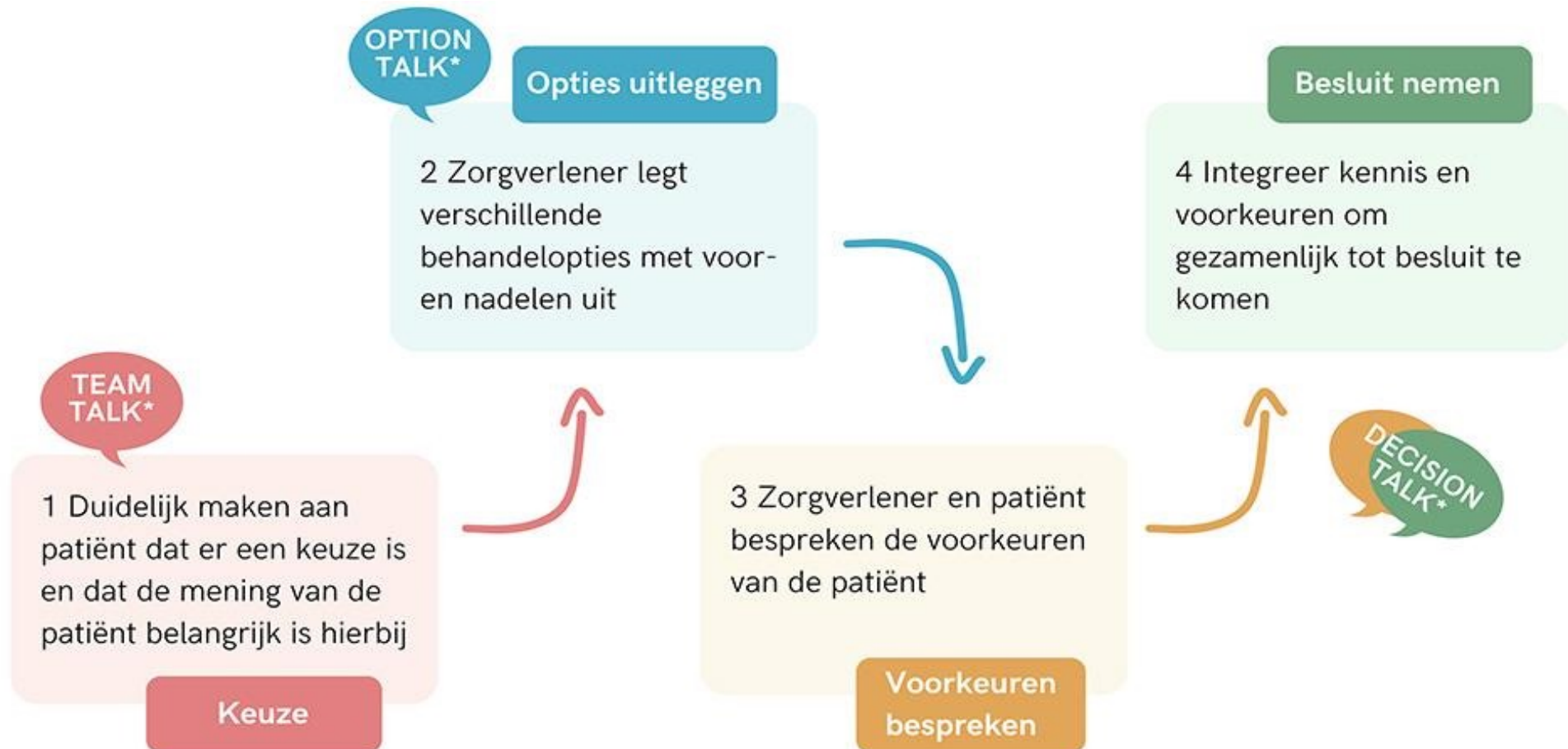
Samen beslissen is dagelijkse praktijk. Medisch specialisten handelen vanuit Positieve Gezondheid. **Patiënten zijn uniek, ze hebben verschillende behoeften en wensen.** Bovendien verschillen zij in gezondheidsvaardigheden. Voor dit laatste is veel aandacht. We zorgen er samen voor dat de gezondheidsvaardigheden van patiënten verbeteren.

“Would you tell me please which way I ought to go from here?”, asked Alice. “That depends a good deal on where you want to go”, said the Cat.
(Alice in Wonderland by Lewis Carol)

Samen beslissen is het proces waarin de arts en de patiënt gezamenlijk bespreken welk medisch beleid het beste bij de patiënt past, waarbij alle opties, voor- en nadelen, patiëntvoorkeuren en omstandigheden worden meegenomen.

Werkgroep Samen Beslissen van de Federatie Medisch Specialisten

Visie op:

- Optimale proces van samen beslissen
- Belemmeringen en mogelijke oplossingsrichtingen voor implementatie

Wat is nodig voor meer samen beslissen?

- Attitude en bewustwording
- Inrichting proces samen beslissen
- Hulpmiddelen ter ondersteuning van het proces
- (steun voor) implementatie van samen beslissen (scholing, faciliteren ziekenhuizen)
- Evaluatie van het proces en het gebruik van hulpmiddelen

Waar staan we nu?

- Rapport “Leren over samen beslissen: een impuls voor passende zorg” november 2023 als opgesteld vanuit project Scholing & Opleiding in Samen Beslissen als onderdeel van het programma Uitkomstgerichte Zorg

Uitkomsten:

- De basis voor Samen Beslissen wordt steeds steviger – het leeft steeds meer
- Uitdaging zit nu in de implementatie en verder brengen van de ‘beweging’
- Te overwinnen obstakels:
  - Budget/financiering
  - Tijd voor opleiden, implementeren en uitoefenen van Samen Beslissen
  - Kennis, vaardigheden en attitude van zorgprofessionals
  - Kennis en vaardigheden van patiënten
  - Draagvlak

Welk obstakel ervaren jullie?

Waiting for responses ...

Welk obstakel ervaren jullie?

54 responses

Bekende obstakels

- Financiering: eigen betaaltitel – subsidies – onderhandeling met zorgverzekeraars
dbc-systematiek ‘perverse’ prikkel
- Tijdgebrek: opleiden / bijscholen kost tijd – niet beschikbaar of niet willen
besteden aan – werkdruk
- Onvoldoende kennis, vaardigheden en houding: onbewust onbekwaam en
daarmee geen behoefte gevoeld om te scholen, ontbrekend inzicht in de
voordelen, rol verpleegkundige moet / mag veel sterker
- Onvoldoende kennis / vaardigheden van de patiënten: willen wel, uitnodigen en
de vaardigheden beschikken, geholpen worden; voorbereiding consult
- Onvoldoende draagvlak: bestuurlijk en organisatiebreed

Wat is er allemaal om te helpen?

Wat	Voor wie	Doel
4-stappenmodel samen beslissen	Zorgprofessionals en opleiders	Beschrijft de vier stappen in het proces van samen beslissen (1. Keuze, 2. Opties, 3. Voorkeur, 4. Beslissing)
Competentiesets samen beslissen <ul style="list-style-type: none"> • Medisch specialist • Verpleegkundig specialist • Verpleegkundige 	Zorgprofessionals en opleiders	Geeft de competenties weer die zorgprofessionals kunnen ontwikkelen voor optimaal samen beslissen.
E-learning De Kern van Samen Beslissen (geaccrediteerd - 15 minuten per module)	Zorgprofessionals en opleiders	Geeft inzicht in de kern van samen beslissen. De focus ligt op het proces van samen beslissen aan de hand van realistische gespreksopnames en reflectievragen: 'wat is samen beslissen nu écht?' en 'wat betekent het voor jou als zorgprofessional in je dagelijkse werkzaamheden?'
Gebruikershandleiding bij de e-learning	Gebruikers zorgprofessionals en opleiders	Informeert over de samenstelling, inhoud, inzet en navigatie van het e-learning-pakket.
Handleiding Zorgprofessionals opleiden in Samen Beslissen	Opleiders	Ondersteunt opleiders bij het opleiden in samen beslissen.
Zakkaartje Samen beslissen voor coassistenten	Coassistenten en opleiders	Biedt extra ondersteuning voor coassistenten om samen beslissen in de praktijk toe te passen.
E-learning Samen beslissen voor coassistenten	Coassistenten en opleiders	Geeft inzicht in de kern van samen beslissen. De focus ligt op het proces van samen beslissen aan de hand van realistische gespreksopnames en reflectievragen: 'wat is samen beslissen nu écht?' en 'wat betekent het voor jou als coassistent in je dagelijkse werkzaamheden?'

Wat	Voor wie	Doel
Poster Samen Beslissen verpleegkunde	Verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten	Geeft het belang van samen beslissen voor de verpleegkundige beroepsgroep aan, de taak van de verpleegkundige wordt verduidelijkt en stappen van samen beslissen zijn afgebeeld. Dit in samenhang met de e-learning en de kennisclip.
Verpleegkundige informatiefilm / kennisclip Samen beslissen	Verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten	Geeft inzicht in wat samen beslissen inhoudt en hoe je dit nog bewuster kunt inzetten in de praktijk of verder ontwikkelen.
Kadernotitie Samen Beslissen voor verpleegkundigen	Verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten	Informeert opleiders in het verpleegkundig domein (werkveld en schoolse omgeving) over de wijze waarop samen beslissen kan worden geïntegreerd in het initieel onderwijs en in vervolgoopleidingen (mbo, hbo en wo) en hoe het samenhangt met de andere ontwikkelingen en concepten in het verpleegkundig beroep.
Onderzoek Samen Beslissen aan bed	Zorgprofessionals en opleiders	Geeft inzicht in de bekendheid van samen beslissen, de mate van interprofessioneel samen beslissen en de factoren die het uitvoeren ervan beïnvloeden. Plus aanbevelingen voor onder andere scholing en opleiding.
Overzicht opleidingsmaterialen op het gebied van samen beslissen	Zorgprofessionals en opleiders	Opleidings- en (na)scholingsaanbod voor samen beslissen ondergebracht in één omgeving. Zoeken is mogelijk op onder andere doelgroep, setting, type materiaal en accreditatie.
Lied en dans Samen Beslissen	Zorgprofessionals en opleiders	Korte video met daarin een lied dat de stappen van samen beslissen uitlegt, ondersteund door een dans. Inzetbaar om deelnemers te enthousiasmeren.

Wat is er om te helpen

Op attitude en bewustwording

- Campagne “Begin een Goed Gesprek”
- <https://begineengoedgesprek.nl/campagne>

- De 3 Goede Vragen <https://3goedevragen.nl/>

Wat is er om te helpen

Op inrichting van het proces

- Samen Beslissen – Kennisplatform Uitkomstgerichte Zorg
- Toolkit voor het organiseren van bijeenkomsten Samen Beslissen
- Praktijkvoorbeelden Samen Beslissen
- Ambassadeurs en coaches

Wat is er om te helpen

Hulpmiddelen ter ondersteuning

- Keuzehulpen
- Keuzekaarten
- Thuisarts.nl
- Themapagina Samen Beslissen van de Federatie Medisch Specialisten (demedischspecialist.nl) > videoserie, hulpmiddelen, serie Samen Beslissen “Hoe dan”

Samen beslissen
#Hoedan? - Leestips

Wat is er nodig

Ten aanzien van de implementatie

- Door middel van scholing
- En door middel van ondersteuning van de ziekenhuizen
- Meer bekendheid over transformatiegelden, subsidies maar ook
- Structurele financiering

T r a n s f o r m a t i e

Wat is er om te helpen

Ten aanzien van evaluatie

- Onder andere als onderdeel van de visitaties
- Mee nemen in de evaluatie van richtlijnen en bij het opstellen van nieuwe richtlijnen in de basis als mee nemen

Wat doen we morgen?

Waiting for responses ...

Wat doen we morgen?

26 responses

Waar moeten we ons als werkgroep SB volgens jou nu het komende jaar op richten?

Waiting for responses ...

Waar moeten we ons als werkgroep SB volgens jou nu het komende jaar op richten?

31 responses

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Inge Blokzijl - Boezeman

i.blokzijl@bernhoven.nl

www.demedischspecialist.nl